

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

Adres dla listów i przesyłek pieniężnych
(„Vales postaes” i „cartas com valor”)
„Gazeta Polska w Brazylii”
Curityba — Parana — Caixa postal 15.
Redakcja i Administracja
mieś. się przy ulicy Conselheiro Laurindo N. 6
blisko Uniwersytetu Parańskiego.

WYDAWCA: Franciszek Wochnik REDAKTOR: Ignacy Sklarski

Warunki prenumeraty
W Brazylii rocznie: 10\$000 z góry, 11\$000
z dołu. W Argentynie: 6 pesów, w Ame-
ryce Północnej i reszty zagranicy 3 dolary.
Numer pojedynczy: 300 reisów.
Wychodzi raz na tydzień
sawase w środy!

N. 21

Kurytyba, Sroda dnia 26 maja 1926

Bok XXXV

Uwagi polityczne.

Zamach stanu w Polsce.

Sprawy polityczne zajmują tak umiary ludzkie, że nawet święta wielkanocne nie przeszły spokojnie. Tuż przed świętami powstał nowy rząd w Rumunii, na czele stanął gen. Averesku, twórca nowej partii ludowej, która walczy z partją liberalów poprzedniego premiera Bratiano. Gen. Averesku swego czasu przejawiał sympatie niemieckie. Prasa włoska serdecznie powitała nowy rząd rumuński, gdyż gen. Averesku zamierza zbliżyć się do Włoch i omówić z nimi sprawę Bessarabji, której przyłączenia do Rumunii Włochy dotychczas nie chciały przyznać. Nowy premier zamierza przeprowadzić polityczne i finansowe reformy potrzebne dla Państwa.

W Jugosławiji podał się do dymisji rząd Pašića, który dzięki zdolnościom min. spraw zagr. Ninčića zdobył sobie dużą popularność i uznanie, szczególnie w Rzymie i Paryżu.

Święta przyniosły pomyślną dla Francji wiadomość z Maroka. Dowódca powstańców Abd-el-Krim wydał proklamację pokojową, stwierdzając fakt, że główną sprężyną wojny były Niemcy. Marokańczycy zaczynają rozumieć, że wojna nie przyniesie im pożytku i gotowi są podpisać pokój. Ostatnie jednak telegramy donoszą, że rokowania zostały zerwane i wojna na nowo wszczęta: W Syrii nastąpiło uspokojenie.

Wielkie wrażenie w świecie dyplomatycznym zrobiły nowe zabiegi niemieckie, mianowicie Niemcy ni mniej ni więcej zażądały zwrotu kolonii, zabranych podczas wojny. Niemcy oświadczają, że tylko pod tym warunkiem wstąpią do Ligi, jeżeli im będą przyznane mandaty kolonialne. Na takie „gorzkie słowo” nawet Anglja oburzyła się. W sprawie Ligi Narodów zabrał głos komisarz sowiecki Cziczerin, który jest zdania, że Liga na ostatniej konferencji w Genewie zbankrutowała. Cziczerin sądzi, że obecnie jest najlepszy czas, by Francja porozumiała się z Niemcami, bo inaczej Anglja z Niemcami będą grały rolę jedyne dyktatora w Europie.

Ważne wypadki rozgrywają się obecnie w republice greckiej. Od tego czasu, kiedy rządy objął gen. Pangalos stale wzrasta liczba faszystów greckich i Grecja nieprzpartą drogą dąży do dyktatury. Pangalos sięgnął po najwyższą władzę prezydenta. Żeby uzyskać więcej głosów podczas wyborów gen. Pangalos uciekł się do oryginalnego sposobu — pozwolił kobietom nosić krótkie suknie. Czego nie robią ludzie dla polityki!

W Paryżu odbył się zjazd monarchistów rosyjskich, który uchwalił dążyć do obalenia ustroju sowieckiego w Rosji. Na wodza wszystkich emigrantów rosyjskich wybrano wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza. Emigranci rosyjscy osiągnęli nareszcie zgodę i zwiększyli swoje siły.

W Rzymie dokonano znowu zamachu faszystwu Mussolinka miss Gibson, cór-

ka barona, raniła Mussoliniego w twarz wystrzałem z rewolweru w chwili, kiedy wracał z Kongresu Chirurgicznego i był owacyjnie witany przez kilkutyśieczny tłum. Wte Włoszech zapanowało ogólne oburzenie przeciw przewrotnej polityce Anglii, która w Mussolinim widzi jednego z głównych propagatorów nowego kursu w niezdrowej polityce europejskiej. Partja faszystów wydała na cześć swego ukochanego wodza odezwę, w której podkreśla, że Bóg raz jeszcze uratował Włochy i ich wielkiego wodza. Odezwa kończy się okrzykiem: niech żyje Wódz! niech żyje faszystm!

Widzimy, że parlamentaryzm dzisiejszy jest zatruty jadem mikro-
bów, które go prowadzą do grobu. W szeregu państw dorywają się do władzy generałowie i wprowadzają dyktatury.

I Polska wzdycha do dyktatury, gdyż ciągłe zmiany gabinetów, coraz to inne przeprowadzanie sanacji finansów i spraw ekonomiczno-gospodarczych, kosztem narodu biedniejszego, podczas gdy paskarze i wszelkiego rodzaju złodzieje i oszuści na wysokich stanowiskach okradają bezkarnie naród i państwo, — postawiły Polskę nał przepaścią, z której dziś wydobyć je może jedynie uczciwa, bezwzględna i bezpartyjna dyktatura.

Polska, niestety, niema dotychczas takiego generała, jak Włochy, Grecja lub Hiszpanja, któryby zdobył się na tak ryzykowny czyn ale Polska ma Piłsudskiego. I z chwilą, gdy te słowa piszemy, jakby odpowiadając na nasze wątpliwości, nadeszły telegraficzne wiadomości, że w Polsce marszałek Piłsudski urządził zwycięski zamach stanu i objął władzę nad państwem.

Jakimi będą jego rządy i czy zaprowadzi dyktaturę, trudno osądzić z chaotycznych wiadomości telegraficznych. Jaką będzie jego ewentualna dyktatura również trudno przewidzieć, gdyż dziś nawet pewna część socjalistów nie wierzy w Piłsudskiego, czego dowodem była poświęcona konferencja P. P. S. w Warszawie, na której część socjalistów wypowiedziała się przeciw wiązaniu się z osobą Piłsudskiego na wypadek zaprowadzenia przez niego dyktatury. Jednakże, zaprowadzenie dyktatury w Polsce, wobec stosunków wprost rozpaczliwych, było koniecznością, prawie ostatnią deską ratunku. Jak się z niej wywiąże marszałek Piłsudski — powie nam niedaleka przyszłość. Daj Boże, abyśmy się na niej nie zawiedli.

Materiały na ubrania Casa das Casemiras

Prosimy nie kupować materiału na ubrania przed sprawdzeniem naszych cen.
Sztuka 3 metrowa na ubranie tylko 30\$000
Praca Municipal 61 B. w Kurytybie

Wiadomości ze świata

Niemcy.
— ODROBINA SPRAWIEDLIWOŚCI DLA MNIJSZOŚCI DUŃSKIEJ. Rząd pruski wydał nadzwyczajne rozporządzenie, nadające parę uprawnień dla mniejszości duńskiej, zamieszkałej w powiatach gminnych prowincji Szlezwig-Holsztyn. Wspomniane rozporządzenie dotyczy szkolnictwa mniejszości duńskiej. Dotychczas mianowicie mieli Duńczycy tylko jedną publiczną szkołę w Flensburgu i jedną szkołę prywatną, utrzymywaną z funduszy mniejszości duńskiej. Obecnie mają być urządzone publiczne szkoły ludowe (Volksschulen) dla dzieci duńskich w okręgach szkolnych w wiejskim i miejskim powiecie Flensburgu i powiecie Tondern. Odnośnie szkoły publicznej w Flensburgu i jednej szkoły prywatnej, utrzymywanej z funduszy mniejszości duńskiej. Obecnie mają być urządzone publiczne szkoły ludowe (Volksschulen) dla dzieci duńskich w okręgach szkolnych w wiejskim i miejskim powiecie Flensburgu i powiecie Tondern. Odnośnie szkoły publicznej w Flensburgu i jednej szkoły prywatnej, utrzymywanej z funduszy mniejszości duńskiej.

Językiem wykładowym w szkołach mniejszości duńskiej będzie język duński, język niemiecki będzie również wykładany jako przedmiot obowiązkowy. W projektowanych szkołach prywatnych będą mogli uczyć nauczyciele, którzy wykształcenie nauczycielskie uzyskali w Danji. Nauczyciele dla szkół publicznych mają być wprowadzeni po wysłuchaniu opinii rady rodzicielskiej (Elternbeirat). Mniejszość duńska ma otrzymać również możliwość utworzenia prywatnych szkół wyższego typu.

Do wspomnianych szkół będą mogły uczęszczać dzieci rodziców duńskich, urodzone w wymienionych powiatach granicznych lub w Danji. W poszczególnych wypadkach dopuszczalne są wyjątki od tego warunku.

Jest rzeczą znamioną, że krok ten rządu pruskiego, zapowiadany już oddawna, został pomyślnie dopiero teraz, bezpośrednio po zarzutach podniesionych przez Mussoliniego.

Chcecie kupić dobrej ziemi?

Praszę zgłosić się do niżej podpisanego, a dostaniecie jaknajlepszej i taniej ziemi do uprawy, także i lasu herwalowego lub piniorów. Co do ziemi dla kultury: las potingowy, drzewa cedry, gabriowa, guawiroba, jednym słowem jaknajlepszej jakości ziemia do sadzenia.
Ziemia ta oddalona 18 kilometrów od União da Victoria przy drodze kolonijnej, która łączy ją miasto z kolonią Cruz Machado.
W większej ilości kupna daje się opust od 5 proc do 10 proc
Sprzedaje się także ziemia między Paulo Frontim i Dorizon gęsty las, ziemia do sadzenia i herwę Sprzedaje się duże ilości jak na szakry.
Zgłosić się jaknajprędzej, bo ziemia drożeje!
Michał Babirecki — Dorizon — Parana

Wiadomości z Polski

— ZAMORDOWANIE HUBERTA LINDEGO. Jak już swego czasu w telegramach donosiliśmy toczył się w Warszawie proces karny przeciwko b. ministrowi skarbu i prezesowi P. K. O., H. Lindemu, oraz spółkom jego Banowi Hryniewiczowi, oskarżonym o nadużycia popełniane na szkole P. K. O.

Wyrok miał być ogłoszony dn. 28 kwietnia o godz. 10 rano.

Po tej decyzji Sądu, w sobotę dn. 24 kwietnia po pol., oskarżony H. Linde, opuścił gmach sądu, udając się do mieszkania swego ul. Brzozowej.

Niedaleko domu padł nieoczekiwane strzał, po którym Linde z jękiem osunął się na ziemię. Strzał skierowany w tył głowy, poniżej ucha, był śmiertelny. Morderstwa dokonał Maurycy Trzmielewski, sierżant wojsk polskich. Jako przyczynę mordu podał obawę swą że sąd wyda wyrok uniewinniający Lindego od winy i kary.

Ponieważ śmierć oskarżonego przed wydanym wyrokiem pociąga za sobą umorzenie sprawy karnej, postępowanie karne co do osoby H. Lindego zostało umorzone, a jedynie na wniosek rady Prokuratorji generalnej Wernera, który w procesie zastępował skarb państwa i imieniem tegoż żądał wynagrodzenia szkody w sumie 1 400 000 zł. Sąd przysądził skarbowi państwa tę kwotę, a wobec tego byłby także uznany za winnym zarzuconych mu przestępczych czynów. Oskarżonego Baua skazał Sąd na 2 i pół lat, Hryniewicz na 1 rok więzienia.

Morderca H. Lindego stanie niebawem przed sądem, zdaje się, do rażnym, aby ponieść zasłużoną karę, albowiem morderstwo, z jakichkolwiek powodów, musi być uważane za morderstwo i odpowiednio ukarane.

**CZYTELNIKU
CZAS NAJWYŻSZY ZAPŁACIĆ
PRENUMERATE!**

TELEGRAMY

z całego świata

— ZAMACH STANU W POLSCE. — DODATKOWE WIA-
DOMOSCI. Warszawa 17 b. m. P. Zaleski minister spraw zagranicznych nowego rządu oświadczył dziennikarzom, że polityka zagraniczna Polski nie będzie zmieniona lecz w dalszym ciągu utrzymana według orientacji poprzednich rządów dodając, że głównym wysiłkiem nowego gabinetu będzie utrzymanie pokoju, w którym to celu będzie się starał usilnie o współpracę wszystkich państw.

Warszawa 19 b. m. Marszałek Piłsudski wydał do narodu proklamację, w której oświadcza, że walka została ukończoną i że wszystkie wojska otrzymały rozkaz powrotu do swych garnizonów.

Warszawa 19 b. m. Pierwszy minister prof. Bartel, przywódca stronnictwa robotników, ogłosił następujący nowy program polityczny obecnego rządu: 1) Reforma rolna przez podział większych posiadłości pomiędzy małe rolne, 2) Częściowa autonomia dla mniejszości narodowych, i 3) Zwalczenie komunistów w dalszym ciągu.

Warszawa 16 b. m. Strajk został zakończony 15 b. m. w południe.

Warszawa 16 b. m. Wojska litewskie ubiegłej nocy przekroczyły granicę Polski i zajęły 8 militerenu wzdłuż linii neutralnej, istniejącej między Wilnem i Litwą.

Marszałek Piłsudski nakazał komendantowi korpusu wileńskiego generałowi Rydz-Smigilem aby natychmiast zarządził odpowiednie środki dla utrzymania granic państwa.

W polskich kołach wojskowych nie bierze się poważnie wkroczenia wojsk litewskich, gdyż wojska polskie w Wilnie, są znacznie większe i z łatwością oczyszczą z litwinów granicę i terytorjum Polski.

Warszawa 16 b. m. Według informacji osób kompetentnych, podczas walk ostatnich w Warszawie

Sociedade Importadora Limitada

CURITYBA, AVENIDA LUIZ XAVIER 28

PLUGI stalowe specjalne dla Parany, bardzo tanie
DRUT kolczasty po cenach najniższych (otrzymaliśmy większy transport wprost z Europy)

połeca hurtownia polska
SOCIEDADE IMPORTADORA LIMITADA—Curityba, Avenida Luiz Xavier 28
Caixa postal 893

Bernefugo najlepszy środek przeciwko bernom;
Bilsulforato de carbono, świetny środek do imunizowania zboża

PRAWDA, Wdzięczność i sprawiedliwość.

Wny Pan Antekarz Eduardo A. Gonçalves w MIEJSKU. Piszę niniejszy list, aby serdecznie podziękować Szan. Panu za wielkie dobrodziejstwo jakie mi wyraziła Pańska Pomada Minancora.

Dzięki jej użyciu zostałem zupełnie wyleczony ze straszego oparzenia na twarzy, z którego wszystkie dotychczas używane lekarstwa mnie nie uleczyły.

Chociaż używałem Pańskiej cudownej Pomady Minancora, zaledwie przez 8 dni, nie tylko wyleczyła mnie ona radykalnie ale także usunęła z twarzy mejszelkie ślady oparzenia.

Wyrażając Szan. Panu jeszcze raz moją niezmierną wdzięczność kroję się dla Niego z wysokim szacunkiem.

JOAO LOURENÇO (współpracownik firmy A. Baptista & Cia) JOINVILLE dn. 17 4-1925

Kazimierz Mitczuk Chirurg-Dentysta Kurytyba Avenida Luiz Xavier 26 Godziny przyjęć od 8 rano do 5 wieczorem.

DO SPRZEDANIA

Nowy dom (chalet) z dwoma mieszkaniami, pajosem i światłem elektrycznym, winnica wydająca 5 gatunków winogrona, kilkoma jabłoniemi, gruszkami, marmelami etc. i terenem 25X75 metrów objętości, położony przy ulicy Padre Agostinho na Campo de Galicia

POTRZEBNI SA

szewcy-montatorzy i tracze pomocnicy Informacji udziela garbarnia Graciosa Waltera e Cia, połowona na kolonji Argelina pod Kurytyba.

CIERPIE PAN NA ZOŁADEK?

więc użyj Elksiru Eupéptico Westphalena przyzadnego w aptece Sw. Antoniego Raula Suplicy de Lacerda Lapa-Parana.

POSZUKUJE SIĘ Stefana kuraż zamieszkałego 3 lata temu w São Mateuszu. Ktoby wiedział o nim lub o sam, niech raczy się zgłosić do Stanisława Kuraś, Porto Alegre, Rio Gr. do Sul rua Anóride Neves 1, 55 lub do Redakcji Gasety Polskiej.

Czy Szan. Pan piti już KAWĘ marki LIBERTY? A więc nie trać Pan czasu i żądaj od swego dostawcy tej znakomitej marki Palarnia i mielenia kawy

Ca a Colosso Moura, Zaffite e Cia - Praça Municipal 6 - Kurytyba

DO SPRZEDANIA

2 domki drewniane z placem i ogrodzeniem nowym, dające miesięcznego dochodu 1600000 zarząd do sprzedania na ul. 5 de Maio. Po informacje zgłosić się do p. Stefana Gontarskiego na ul. Alferezes Poly 151 w Kurytybie.

4 SZAKRY

25 alkerów ziemi, z 2 domami, lasem, ogrodem i rolę, położone przy rzecze, sprzedaje pojedynczo lub razem.

Karol Zielon - Af. Penna, Paraná ZIEMIA NA SPRZEDAŻI 36 alkerów pierwszorządnej ziemi - w pobliżu Campo Largo - do sprzedania.

Wiadomości udziela Ksiądz Proboszcz, w Campo Largo, Paraná. JEST DO SPRZEDANIA

piękny dom murowany w zupełnie dobrym stanie z sadem owocowym, ogrodem, kempem, lasem etc. Obszar kampu i lasu około 4 alkerów. Jest położony za małodorem w miejscowości zwanej Guabirubeta 10 minut drogi od linii tramwajowej.

W tejże samej miejscowości w pobliżu powyżej opisanej realności są do sprzedania małe loty o obszarze 10X80 metrów.

Bliższych informacji udziela redakcja "Gazety Polskiej".

MAŁA CEGIELNIA

oddalona 200 metr. od stacji kolejowej Piraguara, nowo wybudowana, przy niej 1 i pół alkeria ziemi dom mieszkalny szopa itd. jest korzystnie do sprzedania. Bliszych informacji udziela właściciel José Dal Lim, Piraguara, Paraná

NADSIĘDŁ

z Niemiec świeży transport nasion licznych gatunków kwiatów, jarzyn i nasion rolniczych, jak: alfalfa, koniczyzny czerwonej, buraków cukrowych i pastewnych, traw i brukwi pastewnych, oraz pokarmu dla kanarków.

Loja Floraa Curytybana

Właściciel: Willy Cremer ulica 15 de Novembro N. 87 Nagrodzona złotym medalem na Wystawie Międzynarodowej w Rio de Janeiro w r. 1922. Sprzedają drobniogowa i hurtowna. Ubrana się zwracać uwagę na numer domu

ESCOLA PRÁTICA DE COMERCIO

Praktyczna Szkoła Handlowa Kurytyba - ul. I Dr. Muricy N. 103 (sob). Filje: Rio de Janeiro, rua S. Jose 106. Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, sbowiem posiada zorganizowane biura dla nauki technicznej: tartakowej, bankowej i przedsiębiorstw herwy maty. Kompletny kurs miesięczny. Nie wymaga się egzaminu wstępnego. Wpisy mogą być uskutecznione każdego czasu. Uczy się także pisania na maszynie.

Meister & Schinzel

Rua Barao do Rio Branco, 34 Kurytyba mają na sprzedaż następujące LOKOMOBILE Nowe. 1 Lanz o sile 28 - 35 - 50 koni Używane: 1 Badenia o sile 24 koni 1 Lanz " 22 " 1 Robey " 30 " 1 Wolf " 40 " 2 Marshall " 45 " (każda) Lokomobile używane są kompletnie odnowione. Wszystkie powyżej wymienione lokomobile są do sprzedania po cenach okazyjnych!

Kolki przy wydzielaniu moczu także podczas brzemienności choćby były najwzrostniejsze ustępują w ciągu 2 godzin przy użyciu

FLUXO-SEDATINA

Jest bardzo skutecznym środkiem w chorobach kobiecych a szczególnie działa szybko przy zapaleniu macicy i jajoszą. Fluxo Sedatina działa szybko i skutecznie we wszystkich wypadkach wstrzymania, nadmiaru lub braku periodu (miesiączki), przy menstruacjach bolesnych, krwotokach, katarze macicy, białych upławach i niedomaganiach w czasie przekwit. Przy porodach jest niezmiernie pomocnym, gdyż ułatwia, łagodzi i zmniejsza bóle porodowe i zapobiega krwotokom. Fluxo Sedatina bywa używana z wielkim skutkiem w szpitalach położniczych i domach zdrowia. Dozwolone przez Urząd Zdrowia D. N. z L. P. pod N. 67 z 28-6-1915.

VIGOGENIO

Jedyny środek zapobiegający suchotom i najsilniej wzmacniający w każdym wieku. Zwalcza anemię, utratę pamięci, znużenie życiowe, jest zawsze zalecany rekonwalescentom dla szybkiego odzyskania sił i utraconej tuszy. Przy użyciu Vigogenio po 20 dniach spostrzega się: 1) Ogólne wzmożenie sił przez powrót apetytu. 2) Zupełne ustąpienie bólu głowy, bezsenności i zdenerwowania. 3) Zupełne uleczenie ucisku narwowego, schudnięcia i osłabienia objęga płci. 4) Powiększenie wagi od 13 kg. 5) Zupełne wzmożenie organizmu zagrożonego suchotami (tuberkulizmi). 6) Wytrzymałość przy pracy fizycznej i powiększenie ciętek krwiodajnych. Dozwolone przez Urząd Zdrowia D. N. z L. Paulo pod N. 197 z 15 marca 1912.

Rodacy koloniści!

Liczne doświadczenia i próby dokonane przez naszą firmę wykazały, że ziemię wasze potrzebują nawozów chemicznych. Dostarczamy SPECJALNYCH MIĘSZANIN gwarantowanych na uprawę zbóż, ziemniaków, kukurydzy i t. d. Dobre wyniki zapewnione. Przy zakupie uważajcie na poniższą markę umieszczoną na workach.

a znana już w całej Brazylii

Fernando Hackradt & Cia Sattig Ltda

Rua 15 de Novembro 96 - Burytyba

Uwaga! Domagajcie się zawsze naszych znaków na zakupionych workach z nawozami!

Maszyny do zszywania słomianek (palhoes)

wszelkich cenach i różnych typach z wszystkimi częściami, składowemidła urzędzenia kompletnych warsztatów

KOEHLE R. ASSEURG & FILHOS

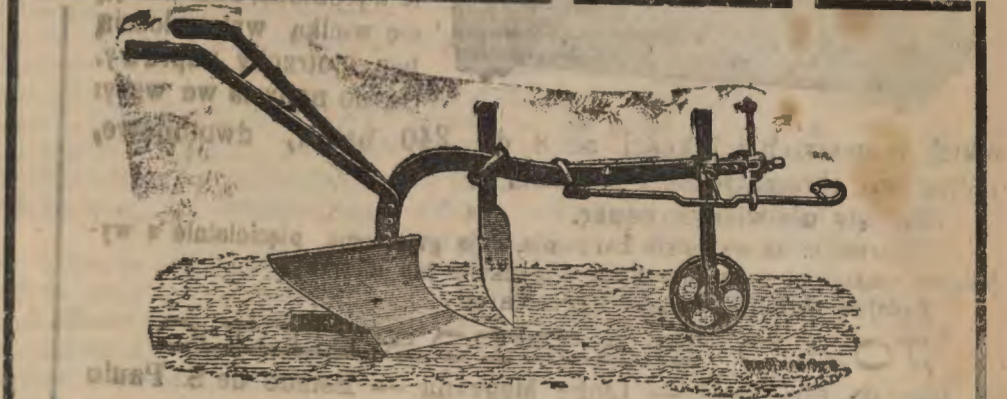
Guajuyira - Paraná (Korespondencja w języku portugalskim i niemieckim)

DR OSBORNE - Eatos X

Badanie czerób wewnętrznych za pomocą promieni X. - Przyjmuje klientów od godz 1-4 po południu, przy ulicy Marechal Deodoro N. 46 - Kurytyba (Klinika Dra Espindola) Telefon 280.

Banque Francaise et Italienne pour L'Amérique du Sud

CENTRALA: Paris, Rue Halévy, 12 AGENCJA w Reims i St. Quintin BRAZYLIJA - Filje: S. Paulo, Rio de Janeiro Santos, Curytyba Porto Alegre Pernambuco, Rio Grande do Sul. Agencje: Araraquara, Barretos, Bebedouro, Botucatu, Caxias, Espirito Santo, Pinhal Jabu, Mococa, Ourinhos, Paranaguá Ponta Grossa, Ribeirão Preto, S. Carlos, S. Jose do Rio Pardo i S. Manoel ARGENTYNA - Agencje: Buenos Aires i Rosario de Santa Fé. URUGUAY - Montevideo CHILI: Valparaiso i Santiago PERU - Banco Italiano Lima Callao, Chincha Alta, Mollendo, Arequipa COLOMBIA - Banque Francaise et Italienne du Columbe-Bogota, Złatwia się wszystkie operacje pieniężne przyjmuje się depozyty na termin określony i na rachunek bieżący, płacąc najwyższe procenty. Agencja Banku XX Commercial Italiana w Kurytybie mieści się we własnym budynku przy ulicy 15 de Novembro.

Plugi, lemiesze, kroje taerzowe, Maszyny rolnicze.

WIELKI WYBÓR! CASA MELICHAR

KURYRYBA - Praça Senador Correia N. 7 Jedyny dom handlowy w Paranie zajmujący się wyłącznie maszynami rolniczymi.

PRZEDSIĘBIORSTWO KOLONIZACYJNE

Fryderyka V: L. Wernecka Kolcnja Werneck

GUARAPUAVA - PARANA. Adres telegraficzny VERNECK.

Powstanie kolonji. Na ziemiach położonych nad brzegami rzeki Iguassu w muniyjsjum Guarapuava, należących dawniej do Fazendy Algodoeiro, została przed dwoma laty utworzona kolonja Werneck.

Polozenie. Kolonja ta leży przy drodze, która prowadzi z Guarapuavy do Palmas i gdzie właściciel kolonji posiada fabrykę szmalcu i gdzie właściciel kolonji posiada fabrykę szmalcu, młyn mandjokowy, gorzelnię, fabrykę cukru, młyn do mielenia maki z pszenicy i żyta, jak również maszynę do wyrabiania nici.

Zbyt produktów. Ponieważ kolonja ta oddalona jest od Guarapuavy i Palmas około 18 g. drogi, a w okolicy dokoła są liczne fazendy, więc wykluczone jest nadmierne, że zbyt wszelkich produktów jest łatwym i korzystnym.

Komunikacje. Obecnie posiada kolonja doskonałą drogę do Palmas i Guarapuavy. Projektowana droga kolejowa S. Francisco-Iguassu, przecinać będzie tę kolonję w całej jej długości. Poza tem wkrótce rozpocznie się budowa drogi kolejowej Itaty - Guarapuava.

Produkty krajowe. Kukurydza udaje się znakomicie i już na miejscu może być dobrze sprzedana, gdyż na kolonji chowają bardzo wiele

świń dla szmalcu, który następnie po cenach, nie bojących się konkurencji wysyłają na północ Parany i São Paulo. Oprócz kukurydzy udają się dobrze: ryż, żyto, pszenica, trzcina cukrowa i winogrona - a z owoców - pomarańcze, abacaxi, kakki, banany i wiele innych gatunków.

Klimat. Klimat jest nadzwyczajnie zdrowy i odpowiada w zupełności klimatowi kolonji położonych na wyżynach Parany i Sta Catharyny.

Ceny kolonji i warunki płacenia.

Wszystkie loty są uprawnione i sądownie wymierzone. Cena jednego alkeria 300\$000 i 400\$000 przy płaceniu gotówką. Notarialna przepis tytułu własności mogą być uskutecznione zaraz po dokonaniu zapłaty. Dotychczas znajduje się na kolonji 42 rodziny.

Dalsze informacje. Zarząd kolonji utrzymuje na miejscu sklep spożywczy, w których przybyli koloniści mogą nabyć wszystkiego, co im do życia jest potrzebnem. Posiada zarząd także auto caminhão dla wygody kupców krujowych i szybkiej komunikacji. Interesowani mają stałe połączenie ze stacjami kolei S. Paulo - Rio Grande. - Kto potrzebuje dalszych wyjaśnień i rad odnośnie do podróży, niech zwróci się do zarządu, który mu chętnie wszelkiego rodzaju własności udzieli

Polska fabryka makaronu i kawy Sao Miguel

FIRMY GONTARSKI i SKA

Kurytyba Ulica Iguassu N. 246

Telefon N. 489 skrzynka pocztowa 278

Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Wielki skład harmonij

Największy wybór w całej Brazylii
Nadszedł nowy transport
ślawnych harmonij
STRADELLA

z fabryki światowej sławy Cav. Marianno Dallape e Filglio. Premjowane medalami złotymi na wszystkich wystawach jako najlepsze we wszystkich krajach. Nie mają równych sobie. Doskonale wyrobione, odznaczają się wielką wytrzymałością bez potrzeby naprawy. Są do nabycia we wszystkich rozmiarach i jakości od 8 do 240 basów, dwutonowe, półtonowe, chromatyczne i pianowe.

Metody ułatwiają naukę.
Gwarancje: za wszystkie harmonie, dają gwarancje pięcioletnie z wyjątkiem uszkodzeń spowodowanych wypadkiem lub nieuwagą.

Zadajcie darmo katalogów i cennika od
JOAO SARTORELLO
S. João da Boa Vista — Linha Mogyana — Estado de S. Paulo

SYFILIS!!!

Poronienia, Rany, Niedolestwo, Reumatyzm, Egzema, choroby skórne.

To straszne!

Elixir "914"

ipastyki „914“

Po kilkudniowym zatywaniu ich spostrzegają się:
1) Krew czystą i ogólny stan zdrowia zadawalający, 2) Zniknięcie wszelkich przyszców, plam i krost, wydzielania się materji, swędzenia, ran, krost, cych etc., 3) Zupelnie ustąpienie reumatyzmu i bólu głowy i w kościach, 4) Ustąpienie objawów na tle syfilisu, 5) Organ trawięcy i kiszki w doskonałym stanie, gdyż ELIXIR „914“ nie atakuje żołądka i nie zawiera joduretu. Jest najlepszym środkiem, czyszczącym krew, posiadającym liczne świadectwa od szpitalów, okulistów i lekarzy chorób syfilitycznych. (Dozwolony przez Urząd Zdrowia B. N. z S. Paulo N 26 z dnia 21 lutego 1916)

Sanguinol

Preparat niemiecki Najnowszy wynal. chemikiem.
Przy użyciu Sanguinol strzeżać się po 20 dniach:
1) Ogólne wzmocnienie siły i powrót apetytu, 2) Zupelne zniknięcie bólu głowy, osłabienia i zdenerwowania. 3) Uwolnienie radykalne od przynębnienia nerwowego i od chudnięcia. 4) Powiększenie wagi ciała od 1-3 kilogramów. 5) Uzdrawienie organizmów osłabionych, zagrączonych tuberkulami (suchotami) 6) Wytrzymałość przy pracy fizycznej i powiększenie ciała krwioobrotowych.
Matki, które karmią, anemicy, dziewczęta blade, dzieci cierpiące na angielską chorobę i akrofaliczne, wyczerpane i zmniejszeni nadużyciem, zyskują na tuży, zdrowiu, sile i nowej, czystej krwi, jeżeli używają „SANGUINOL“, który jest zarazem najlepszym środkiem zapobiegającym chorobom płuc (suchotom, tuberkulom) Rozwija dzieci i czyni je silnymi i zdrowymi
SANGUINOL jest znacznie lepszym od oleju z bacalhau, który w ogóle atakuje żołądek i wagi bę podczas gorących pór roku.

Towarzystwa Francuskie Żeglugi Morskiej.

„Chargeur's Reunis“ „Sud Atlantique“
Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Hawre i Bordeaux.
Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pospieszonymi, które odbywają podróż z Santos do Francji w 15 dniach, oraz statkami specjalnie urządzonymi dla emigrantów, którzy znajdują jak najwygodniejsze pomieszczenie.
Statki mają do dyspozycji kabiny III klasy.
Podróż do Polski odbywa się z Santos albo z Rio de Janeiro do Le Havre a z Le Havre do Gdyni statkiem „Pologic“.

Najbliższy odjazd do Europy

	Z SANTOS	Z RIO DE JANEIRO
•EUBEE•	18 maja	19 maja
•HOEDIC•	22 „	23 „
•QUESSANT	1 czerwiec	2 czerwiec
•LUTETIA•	4 „	5 „
•FORMOSE•	15 „	16 „

Sprzedaz biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. zn. (bilhetes de chamada) załatwia i bliższych informacji udziela

AGENT
Ignacy Kasprowicz
Avenida Luiz Xavier N 28, Kurytyba.

Actolyt-Magnetine

rejestrowany
usuwa bez powstrzymania ruchu
Osad

znajdujący się w kotłach lub innych naczyniach żelaznych i odnawia je zupełnie. Środek ten zdobył sobie uznanie pierwszorzędných fabryk i firm i jest przez nie stale w używany. Żądać prospektu.
Fabryka produktów chemicznych Wilhelm Goldschmidt
Kurytyba, Caixa postal 372.

CAPIM ELEPHANTE

trawa wytrzymała na posuchę, może być 4-5 razy rocznie ściżona dając za każdym razem około 80 tysięcy kilogramów świeżego pokarmu z jednego hektara.
Cena 40\$000 za 1000 sadzonek w Porto Alegre.
Zwróćcie się do
Departamento Commer. Industrial da Escola de Engenharia
Porto Alegre—Caixa postal 299

TU
w głębi swej pamięci
zachowaj te trzy bardzo ważne rzeczy

CALIASPIRINA
Nome registrado

1 Pamiętaj zawsze, że istnieje zaledwie jedna **Caliaspirina** i że ona jest niezrównanym antidotum przeciw wszelkiego rodzaju bólom i przeciw nadużycia alkoholów i nadmiernej pracy umysłowej.

2 Dla pewności sprawdź zawsze czy pudełeczko zawiera tubkę z **Złotą Marką Gwarancyjną** i Krzyżem Bayera, które są znakiem prawdziwości **Caliaspiriny**.

3 Żadajcie **Caliaspiriny** w koperce jeżeli życzysz sobie tylko jedną dozę, gdyż pastylki **Caliaspiriny** nie sprzedają się pojedynczo.

Cali 98 >A Propagandista—928/33

Warsztat mechaniczny i fabryka wyrobów drucianych

ADOLPHO NESTLER
Kurytyba, Avenida Joao Gualberto N: 111
Adres telegraficzny: Nestler, Curitiba

Maszyny i żelazniwa różnego gatunku.
Przyjmuje się roboty do obróbki żelaza.
Maszyny do obróbki drzewa.
Maszyny rolnicze.
Bramy i kraty żelazne.

Maszynki do mielenia kości, mljji i t. p.
Reparacje wszelkich maszyn.
Druciane kraty kratowane dla kurników, do ogrodzenia ogrodów i t. d.
Transmisje i różne żelaza przyborowe do łoczenia.

Wykonuje się wszystko sumiennie i jaknajtaniej!

SZEWIECTWO „CENTRAL“

poleca w wielkim wyborze — obuwie —
doskonale i mocno zrobione dla panów, pań i dzieci po cenach jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB
Kurytyba — Travessa Zacharias N. 1
blisko polskiego składu nasion p. Nikodema.

Bacność!

Ubrania podług miary od 140\$000 począwszy
Wielki wybór gotowych ubrań nowych i używanych.
Na raty!
TYLKO w zakładzie krawieckim i w fabryce „Selecta“
Juljusz Szaja
Kurytyba, ulica Commendador Araujo N. 23

Nasiona z Polski

znane są już w następujących stanach Brazylii: Espirito Santo, Goyaz, S. Paulo, Parana, Sta Catharina i Rio Grande.—
Wszędzie w tych sześciu stanach, czy to na wyżynach czy nizinach gorących, dają znakomite wyniki i uznane są za najlepsze nasiona
Wszędzie żądajmy tylko polskich nasion. Nie kupujmy innych!
Paweł Nikodem Skład nasion z Polski w Kurytybie, Parana, Travessa Zacharias, 5
Wytyka kolejną lub pocztą do wszystkich miejscowości w Brazylii

Wiązanki do chrztu św., książki do nabożeństwa, obrazy i obrazki religijne, widoki, obrazy patriotyczne n. p. Kościuszki, Sobieski, Piłsudski i inne, krzyże, krzyżki oraz figury religijne i t. d. poleca
Drukarnia, introligatornia i fabryka pieczętek gumowych.
CEZAR SCHULZ
ul. Barão do Ser.º Azul Curitiba — Parana — 1. 12 14
Jest bezprzecznym faktem dowiedzionym, że
KAWA SŁODOWA
„VICTORIA“
jest najlepszą!
Żądajcie próbki przez telefon N. 453
Imaos Egg & Cia.
Następcy Germana Egg & Filhos
Caixa postal 172
Alto d'Agua Verde — Kurytyba

Aby zapasy zmniejszyć sprzedaję **500 marynarek!**
używanych, w dobrym stanie i z dobrych materiałów
po 20\$000 za sztukę
Zaopatrzenie się na zimę, póki jest taka tania okazja.
Juljusz Szaja, Kurytyba
Rua Commendador Araujo 22
Warsztat krawiecki i farbiarnia „Selecta“

STOLARZY
poszukuje Fabryka Vargas e Ogg
Kurytyba ul. Marechal Deodoro 40

Marcju Wróblewski poszukuje syna swego Adama, który trzy lata temu wyjechał na robotę do Turvo w okręgu Mafra — S. Catharina. Od dwóch lat nie mam o nim żadnej wiadomości. Ktoby wiedział o nim, proszę zawiadomić pod adresem: Marcju Wróblewski L. Treza de Maio — Massaranduba Cor. — Blumenau S. Catharina.

Casa das roupas
Franciszek Frischmann
Kurytyba
Rua I de Maio, 1
Gotowe ubrania
Gotowe casacas,
Wielki sortyment ubrań różnych kolorów.
Wielki sortyment sukna i todatki dla krawców po cenach najniższych!
Alfataria e Camisaria de 1.ª ordem.

Kawa słodowa
„VICTORIA“
jest najlepszą
Zamówienia posyłać pod adr.:

Imaos Egg & Cia.
Następcy Germana Egg & Filhos
Caixa postal 172
Alto d'Agua Verde — Kurytyba
Telefon 453

Sprzedam
42 akry ziemi
składającej się przeważnie z białego. Ziemia ta znajduje się przy traktowej drodze wozowej i automobilowej w miejscu t zw. **Quel mados**, 20 km. oddalone od miasta São Matheus
Zgłaszajcie się zaraz
Michał Babirecki — Dorizon — Parana.

IDA HAAS
Egzaminowana akuszerka
Kurytyba
Rua Raticliff N. 44.

Dr. Archimedes Cruz
Lekarz operator i akuszer. Leczy syfilis i choroby pęcherza. Klinika dla kobiet i dzieci.
Konsultorium: rua Dr. Trajano Reis 1, od 8 do 9 przed poł. i od 1 do 3 po połud. Na wezwanie w każdą godzinę dniami i nocą

Koldry sztepowane
dostarcza i naprawia dobrze i tanio
Augusto Heeren — Kurytyba
Rua Marechal Floriano Paixão 87
Zakład Mechaniczny
Dr. Isaias Alberti
Avenida Assunguy N. 95-97
Młyny zbożowe, kamienie młyńskie, koła, siła, pily i t. d.

nią stanowczo
godni nie była
na żadnych sto
cem a willą ind
Jeżeli hrabia
przyznaszam że
nie mogłaby by
Obstaje bowiem
nie hrabiego od
— Ktożby jed
ktożby miał w
hrabiego z tego
— Interes mo
ka — odpari Ko
rzeczywiście hra
na jej korzyść,
stałaby się pan
w każdym razie
dać, dobrze patr
nie proszę o to
Miej pan w pa
palacu, słyszysz
Jest to najlepszy
ślad zbrodniarza
dowiedzieć, ile j
— Naturalnie
swoj w izbie cz
się należy, wo
dłuższą pogawę
— A więc jes
mu? — zapytał
osób składa się
— Wszystkie
mieszka w palac
kujówka, dość s
towarzyszyi hra
ry jest jednak
stangret, zakami
go poza kołmi
nie więcej.
— Ten kamer
poda rzecki do
miliących nigd
milycy ten ukry
Szczególniejsz
kubany książę
kiej przerwie —
nocy. Obawiam
wny w nocy, p
że przedsięwzię
ności, ażeby nik
do apialni hrabi
— O, ja sypia
Leon — i nieza
lił tylko ktoś
rego.
Obaj panowie
dyjska, ale Tigr
Wkrótce poter
a że pociąg wla

Boleslaw
(Aleksander Gł
PLAC
(Po
19
A gdy odrzuci
szcyp, ogarnął i
chóram zaczęli ś
de s braust ein Ruf
Wie Schwertgeklir
Zum Rhein, zum R
Wer will des Stro
Lieb Vaterland, m
Lieb Vaterland, m
Fest steht und t
Fest steht und t
W
Stasiak zeskoc
On, tak wrażliwy n
raz w życiu usły
przez kilkanaście
pojonemu radości
zdawało się, że
gdzie jest, zapomn
stuchał — skamien
Po krótkiej pauz
kiem i śmiechem
znovu:
Durch Hundert tau
Und aller Augen b
Der Deutsche biede
Beschützt die heil'g
Lieb Vaterland, ma
Lieb Vaterland, ma
Fest steht und tr
W
Fest steht und t
W
Chłopak nie sty
pojował melodji,
ty ludzkich głosów
de z pogórka i z
ale, które go obej
amionami i niby
sięgnął do siebie. C
nowi i zawołać J
odwrócić głowy; c
szaj więc iść, jak
przedej, coraz prze
łoc i zniknął za p
głowy z tamtej s

